

Lokalt funderede analyser

Kystvandrådsmøde – Viborg

Peter Kaarup & Trine Mariane
Olsen

Baggrund for projektet Lokalt funderede analyser

Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug 4. oktober 2021

"I tillæg til second opinion skal der afsættes 16 mio. kr. til i udvalgte marine vådområder at gennemføre lokalt funderede analyser, som skal afdække om der kan findes andre veje til at opnå målopfyldelse, som defineret i EU's Vandrammedirektiv.

Second Opinion

- Gennemgang af det faglige grundlag for opgørelsen af kvælstofbehovet
- Politikkerne skal træffe beslutning om kvælstofindsatsen ved genbesøget af landbrugsaftalen i 2023/2024

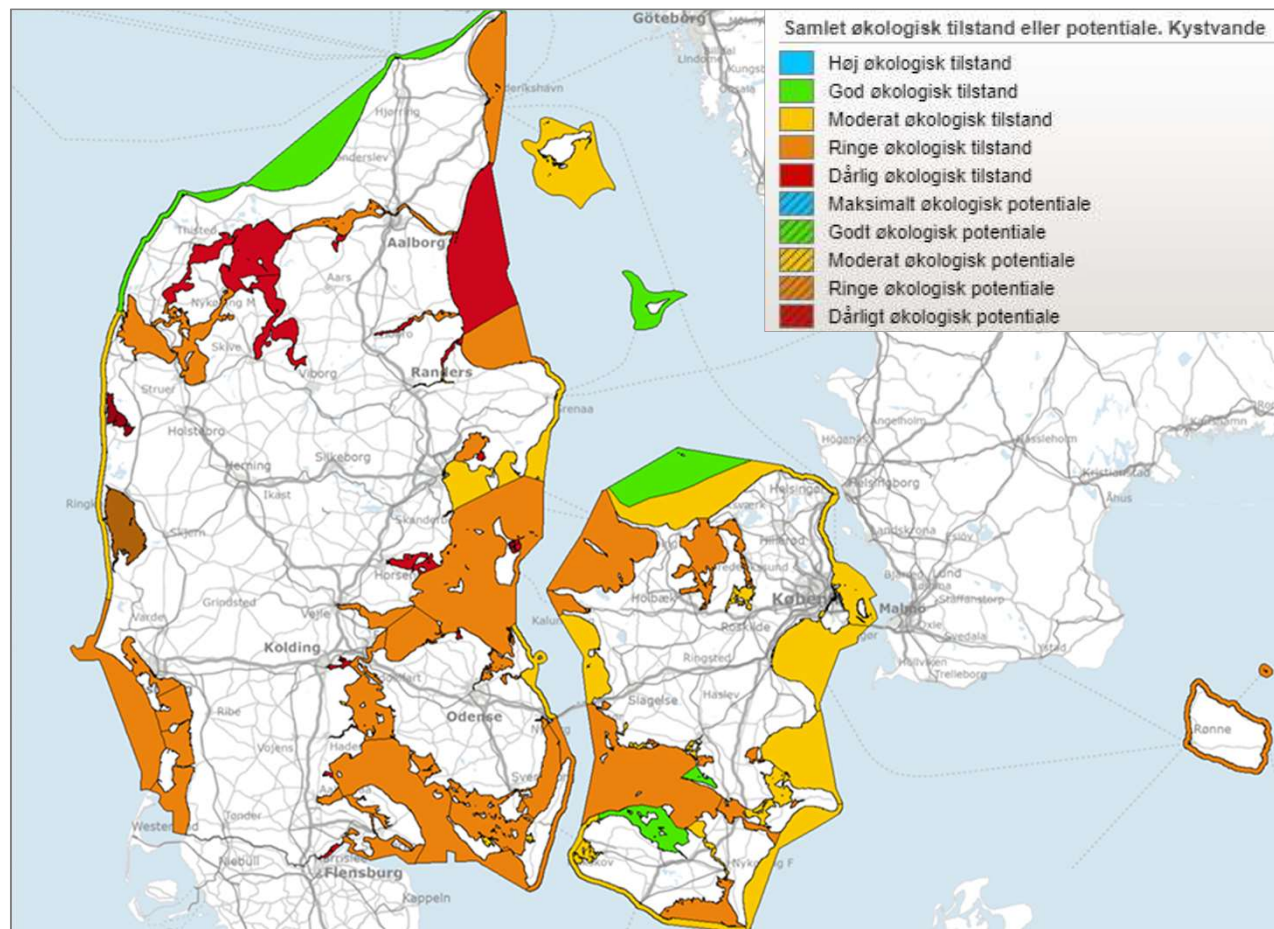
Baggrund

Miljømålet er opfyldt i få kystvande jf. forslag til vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3).

Indsatsbehov er i forslag til VP3 opgjort til ca. 13.000 tons kvælstof.

Indsatsprogrammet i VP3 indeholder indsatser for ca. 10.400 tons kvælstof

Der er et restindsatsbehov på 2.600 tons med den nuværende viden.

Formål

Det overordnede formål med kystvandrådsarbejdet er at bringe lokal viden i spil med henblik på at foretage fagligt velkvalificerede og lokalt funderede analyser af kystvande, og herunder udarbejde forslag til et indsatsprogram, som sikrer målopfyldelse i kystvandet i 2027.

Opgaven

Opgaven kan indeholde følgende arbejdsstrin:

- 1) Analyser kystvandets væsentligste udfordringer for at opnå målene og identificer indsatsbehovet/restindsatsbehovet i kystvandet
- 2) Vælg virkemidler til at løfte indsatsbehovet i kystvandet
- 3) Prioriter, fordel og evt. placere virkemidler, så implementeringen af virkemidlerne sikrer målopfyldelse i kystvandet.

Vejledning om Kystvandrådsarbejdet 2023

- Opdateret med aktuelle datoer

Om os Nyheder Annoncer Publikationer Lovstof MiJoGIS Job Kontakt Internationalt English

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Natur & Vand Fritidsliv Luft & Støj Erhverv Kemi Affald & Jord

Du er her: > Forside > Natur & Vand > Vandmiljø > Vandområdeplaner > Vandområdeplanerne 2021-2027 > Kystvandråd 2023

Vandmiljø

Vandområdeplaner

- Vandplanprojekter
- Vandområdeplanerne 2021-2027
- Vandområdeplanerne 2021-2027
- Tilstandsvurderinger 2021
- Basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027
- Arbejdsprogram 2021-2027
- Væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver 2021-2027
- Vandråd 2019-2020
- Supplerende oplysninger
- Kystvandråd 2023**
- Vandområdeplaner-2015-2021
- Vandplaner (2009-2015)
- Om Vandplanlægning

Soer og vandløb

Havet

Beredskab for havmiljø

Badevand

Tilskud til vand- og klimaprojekter

Nyheder om vandmiljø

Kystvandråd 2023

I projektet Lokalt funderede analyser skal kystvandråd undersøge alternative veje til målopfyldelse for udvalgte kystvande.

Med aftalen om grøn omstilling i december 2021, har regeringen besluttet at gennemføre lokalt funderede analyser af kystvandrådets målopfyldelse ved at nedsætte kystvandråd.

Arbejdet organiseres med en taskforce bestående af Miljøministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Taskeforcen refererer til forløbet som "Lokalt funderede analyser af kystvandrådets målopfyldelse".

Kommunale myndigheder og kystvandråd på opfordring af Miljøministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri skal fremlægge et afsnit om ansøgning nedlagt i forbindelse med den lokale "Landbrugsaftalen" af 4. oktober 2021.

Kystvandrådene består af repræsentanter fra kommuner, interesseorganisationer og borgere, der er aktive i kystvandet og derfor kan bidrage til at løse udfordringerne.

Kystvandrådene skal bidrage til at gennemføre en strategisk indsats med anerkendte eksperter og interessenter til at identificere og løse udfordringer for at opfylde målene i vandrammedirektivet. Resultaterne fra kystvandrådets arbejde skal indgå i den lokale "Landbrugsaftalen".

Denne side indeholder oplysninger om kystvandrådets arbejde og er opdateret med de seneste ændringer.

Bekendtgørelse om kystvandrådsarbejdet 2023

Bekendtgørelse om kystvandrådsarbejdet 2023 med høringsfrist den 17. januar 2023 og er tilgængelig på retsinformationsportalen den 17. februar 2023 og er tilgængelig på retsinformationsportalen den 17. februar 2023 og er tilgængelig på retsinformationsportalen den 17. februar 2023. Med ikrafttrædelse af bekendtgørelsen nedsættes de enkelte kystvandråd på baggrund af ansøgningsproceduren, se nedenfor.

Kontakt

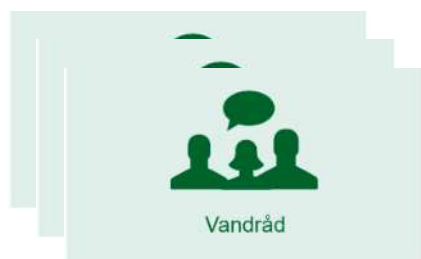
Ved spørgsmål til Kystvandråds opgave kan kommuner kontakte Miljøstyrelsen Informationscenter og kystvandrådsmedlemmerne. Kontakt deres lokale kystvandråd.

Vejledning om kystvandrådsarbejdet 2023

Januar 2023

Organisering og deltagere i projektet

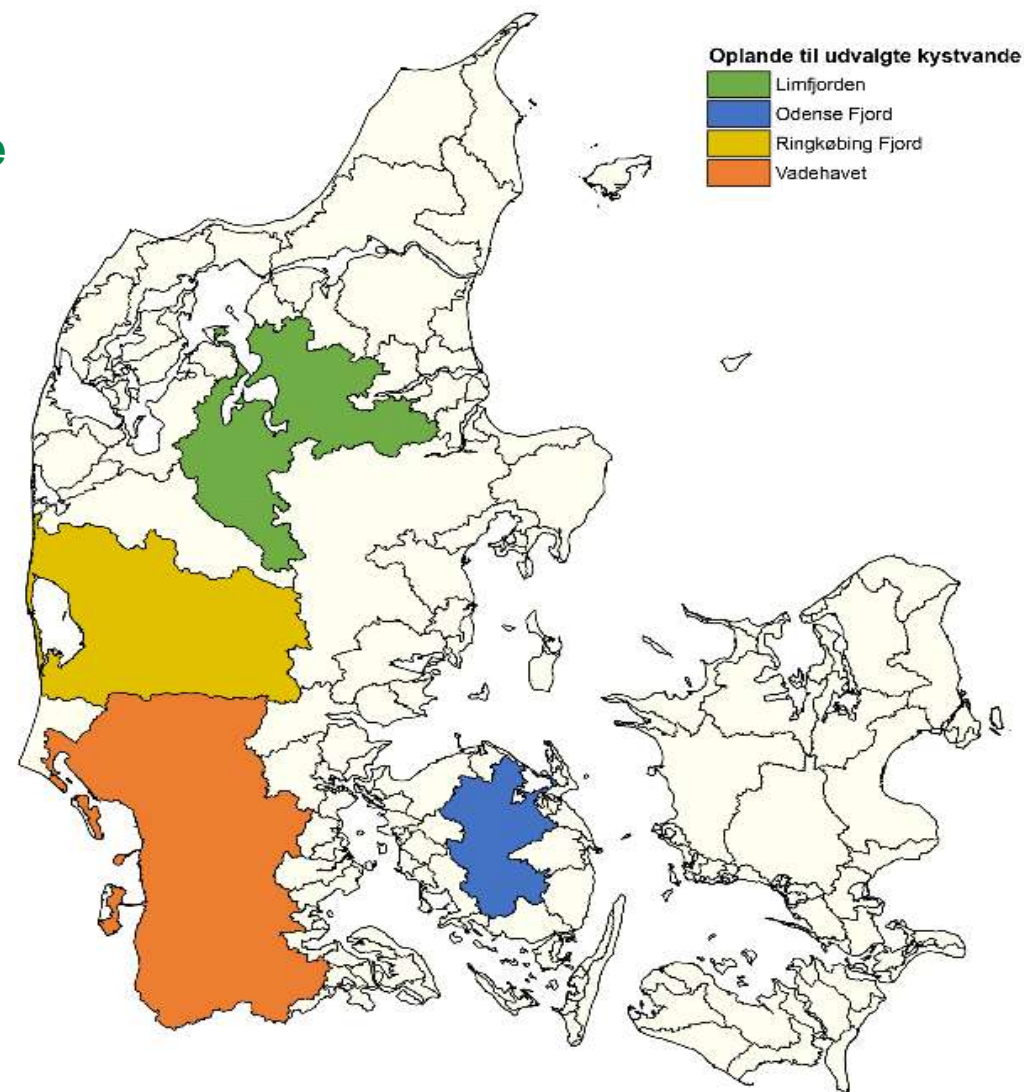
Pilotprojekt med inspiration fra vandløbsrådene

Udvalgt 4 kystvandområder

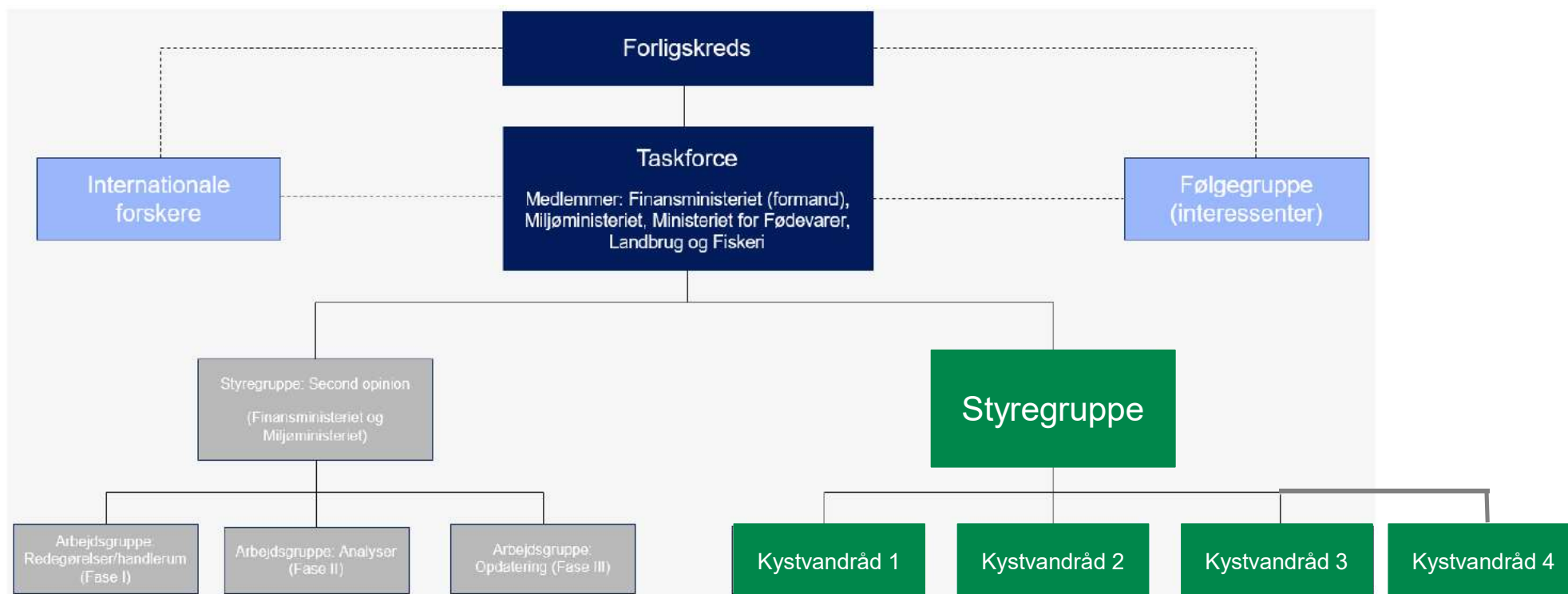
Sekretariatskommuner

- Ringkøbing-Skjern Kommune
- Viborg Kommune
- Varde kommune
- Odense Kommune

Organisering af projektet

Samarbejde mellem Finansministeriet (Formand), Miljøministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Leverancer

Kystvandrådene skal senest 31. december 2023 levere:

1. En analyse af kystvandets væsentligste udfordringer for at opnå målopfyldelse
2. Minimum ét og maksimalt to scenarier med forslag til lokalt tilpassede og forankrede indsatsprogrammer, der sikrer målopfyldelse i kystvandet
3. En evaluering af projektet, heriblandt kystvandrådets arbejdsproces og evt. andre relevante bidrag til brug til det videre arbejde for lokal inddragelse

Kystvandrådene kan senest 1. november 2023 levere:

2. Forslag til lokalt tilpassede og forankrede indsatsprogrammer, hvis kystvandrådet ønsker forslaget vurderes til evt. teknisk indarbejdelse til genbesøg af Vandområdeplanerne 2021-2027

Anderkendt ekspertbistand

Krav om at hyre anerkendt ekspertbistand til at løfte og løse opgaven

Et samarbejde

Udklip fra Vejledning om kystvandrådsarbejdet:

Forskningsinstitutionerne har allerede foretaget et betydeligt arbejde i at vurdere forskellige typer af virkemidler jf. afsnit 2.2.2 nedenfor. Eventuelle forslag til nye virkemidler kan med fordel vurderes af forskningsinstitutionerne. **Kystvandrådene skal hyre ekspertbistand fra en eller flere anerkendte rådgivere til at hjælpe med at løse opgaven.** Ekspertbistand kan være dansk eller international bistand fra f.eks. en forskningsinstitution eller en konsulentvirksomhed med dokumenteret indsigt i danske forhold på området. Hyring af anerkendt ekspertbistand er med henblik på at skabe et godt fundament for drøftelser om mulige virkemidler

Anerkendte eksperter

Tilbud fra Miljøstyrelsen

#1 Tilbud om præsentation af rammerne af projektet for kystvandrådene (Miljøstyrelsen)

#2 Tilbud om beregning af effekt af forslag til indsatsprogrammer (Miljøstyrelsen)

Tilbud 2 kan være aktuelt når kystvandrådene har udkast til indsatsprogram klar og vil have effekten beregnet hos Miljøstyrelsen med inddragelse af omsætning fra "Mark til Fjord".

Hvis I har spørgsmål kan I, gennem sekretariatskommunen rette henvendelse til Miljøstyrelsen.

Opgaven løses af Kommuner og Kystvandråd under inddragelse af relevante eksperter

Et kort oprids af arbejdet i relation til forslag til Vandområdeplan 3

Information på Miljøministeriets og Miljøstyrelsen hjemmeside

Dokumenter, kortmateriale og baggrundsdata

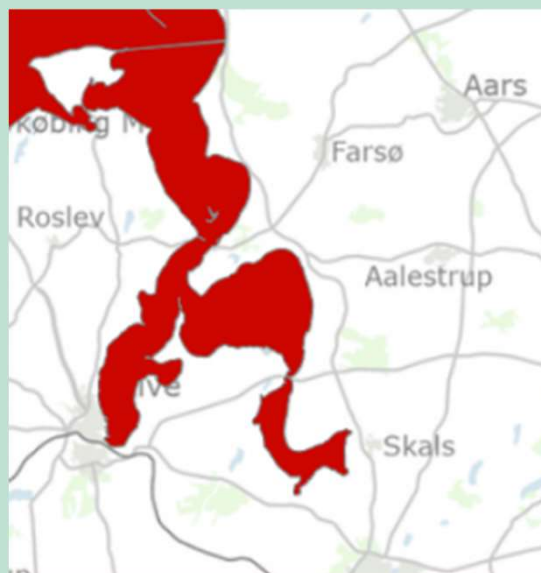
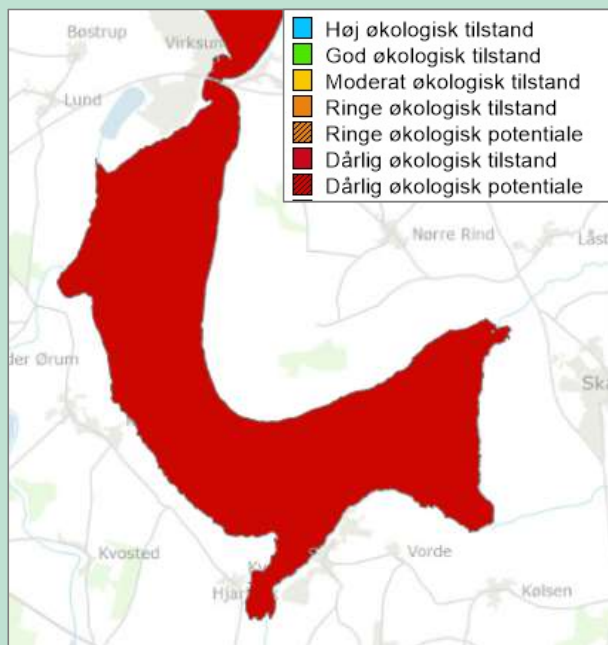
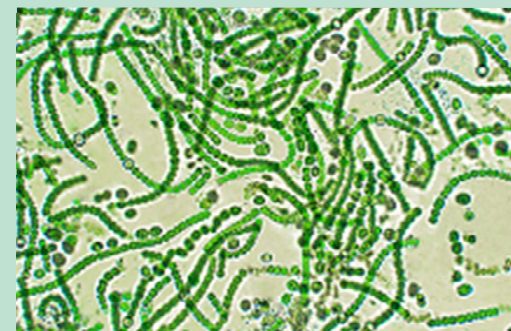
Hjarbæk Fjord – den økologiske tilstand

Dybdeudbredelsen af rodfæstede planter: dårlig økologisk tilstand

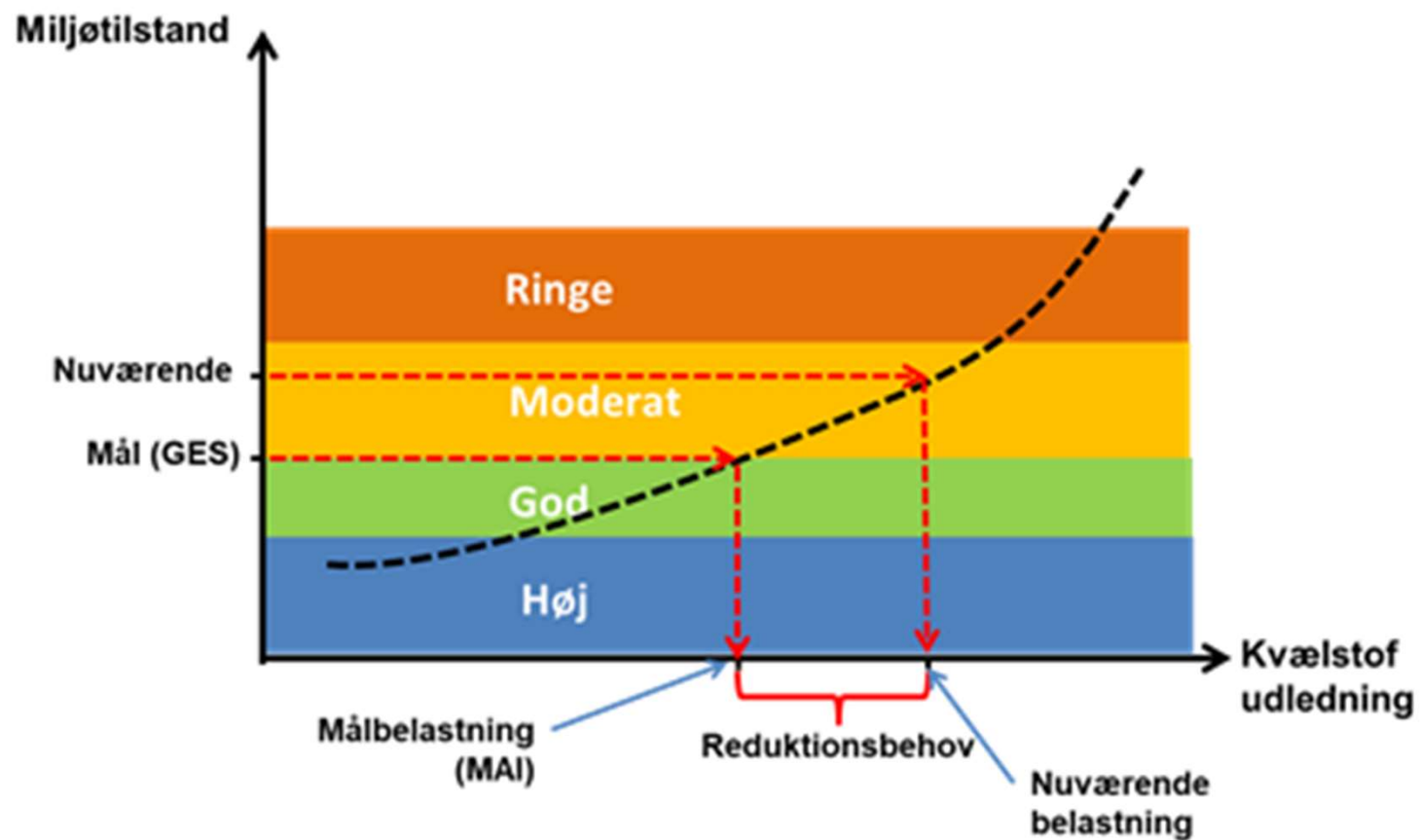
Mængden af planktonalger (klorofyl): dårlig økologisk tilstand

Dårlige iltforhold i bundvandet understøtter heller ikke god økologisk tilstand

Samlet økologisk tilstand for fjorden er **dårlig økologisk tilstand**

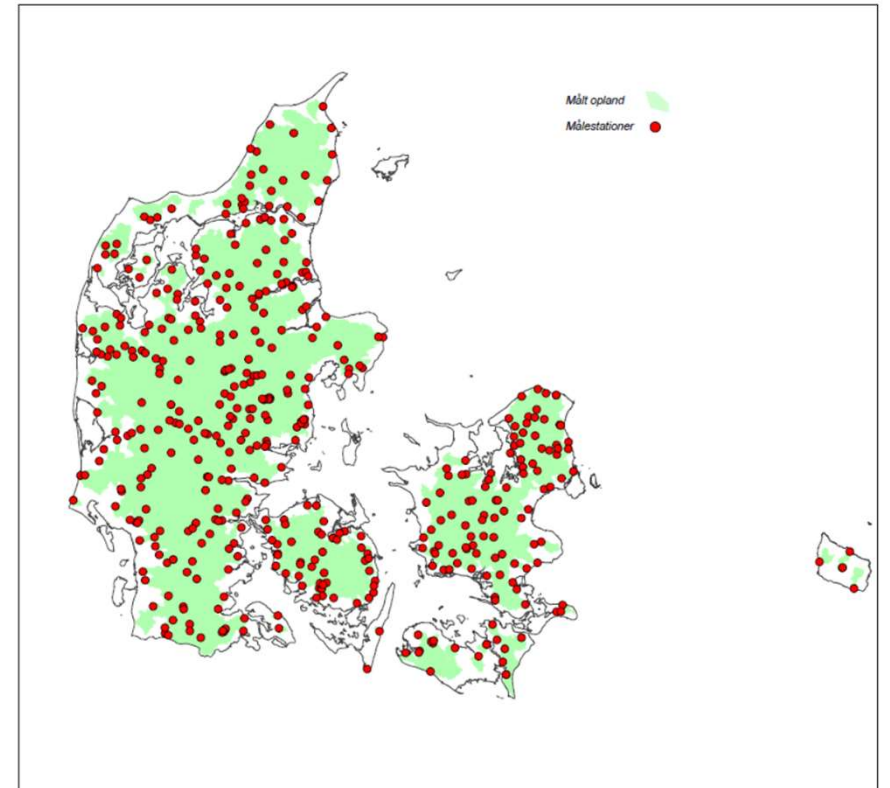

Principskitse for fastlæggelse af målsætning

Statusbelastning: 56.300 tons kvælstof pr. år

- Udledningen af kvælstof opgjort på baggrund af viden fra bl.a. den nationale overvågning
- Målinger i vandløb, der løber til havet, eller ud fra oplysninger om dyrkningsforhold, nedbør m.v.
- Spildevandsudledninger

- Der korrigeres for forskelle i nedbør mellem årene
- Der anvendes et gennemsnit af udledninger fra årene 2016-2018 for at få den mest robuste opgørelse

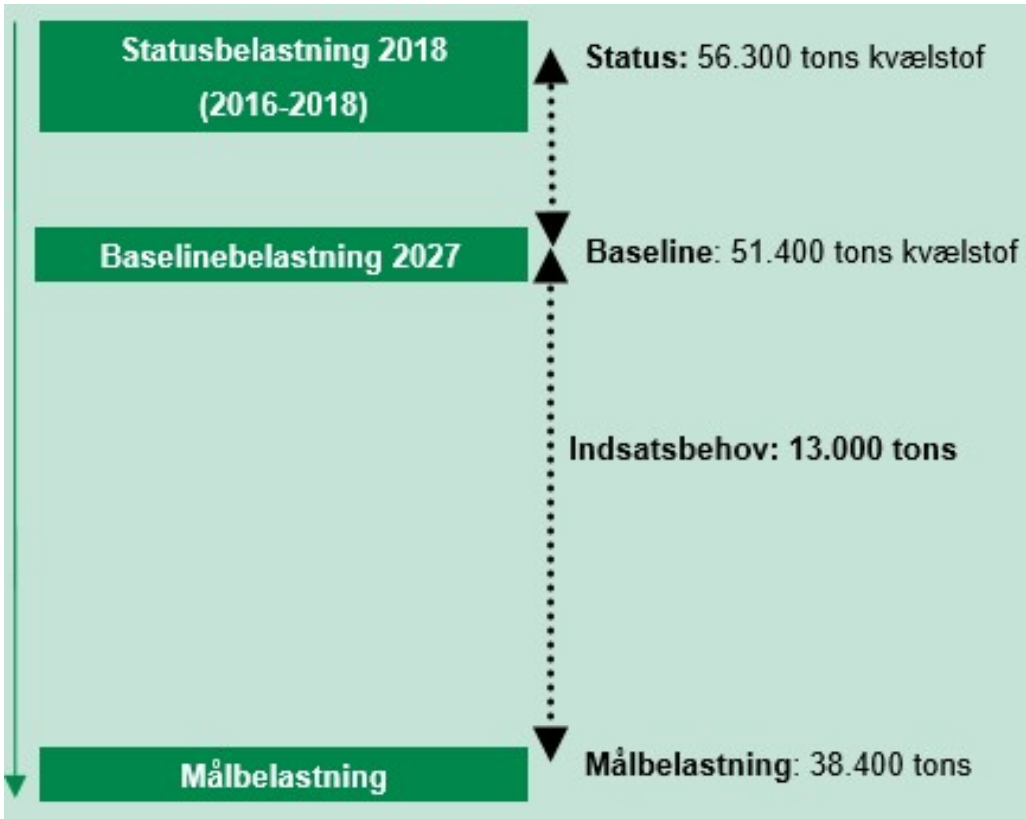
Baselinebelastning: 51.400 tons pr. år

- Med udgangspunkt i statusbelastningen beregnes den forventede udledning i 2027 på baggrund af allerede vedtagne tiltag og generel struktur udvikling, f.eks.:
  - Nedgang i dyrket areal
  - Ændrede krav til udnyttelse af gødning m.v.
  - Vådområder, lavbundsprojekter m.v.
  - Forbedret spildevandsrensning
- Effekten af disse tiltag kan opgøres samlet til ca. 4.900 tons kvælstof pr. år
- Effekten fordeles som udgangspunkt på landsbrugsarealet

- Effekt af fremtidige tiltag over for punktkilder er opgjort med udgangspunkt i bl.a. oplysninger fra kommuner og forsyninger og fordelt på de konkrete udledningpunkter

Indsatsprogram i vandområdeplanerne 2021-2027

Baselinebelastning – Målbekastning = Indsatsbehov

Bilag 1.1: Beregning af fordelt indsatsbehov 2027 på deloplade med udgangspunkt i målbekastninger for heloplade

Beregning af fordelt indsatsbehov 2027 på deloplade med udgangspunkt i målbekastninger for heloplade							Kv	
Hovedfarvands-område	Kystvand-gruppe	Kystvand			Nedstrøms kystvand	Areal, heloplade	Status-belastning	Baselin belastning
ID	Navn	ID	ID	Navn	ID	km2	Tons N/år	Tons N/år
1	Nordsøen	119	111	Lister Dyb	119	1877,9	1865,9	
1	Nordsøen	119	107	Juvre Dyb	119	284,4	321,4	

Bilag 1: Kystvande - deloplade: Kvælstofindsats fordelt på virkemidler

Bilag 1: Kystvande - deloplade: Kvælstofindsats fordelt på virkemidler								CAP og øvrigt gen			
Hovedfarvands-område	Kystvand-gruppe	Kystvand - deloplade			Areal	Status-belastning	Baseline-belastning 2027	Fordelt indsatsbehov 2027, jf. bilag 1.1	CAP, sum af effekter	Klima-lavbund	Sko rejs
ID	Navn	ID	ID	Navn	km2	Tons N/år	Tons N/år	Tons N/år	Tons N/år	Tons N/år	Tons N/år
1	Nordsøen	119	111	Lister Dyb	1877,9	1865,9	1801,6	61,9	28,4	66,6	
1	Nordsøen	119	107	Juvre Dyb	284,4	321,4	299,0	107,1	8,2	7,2	
1	Nordsøen	119	120	Knudedyb	1453,4	3014,4	2869,9	1725,3	61,9	39,8	

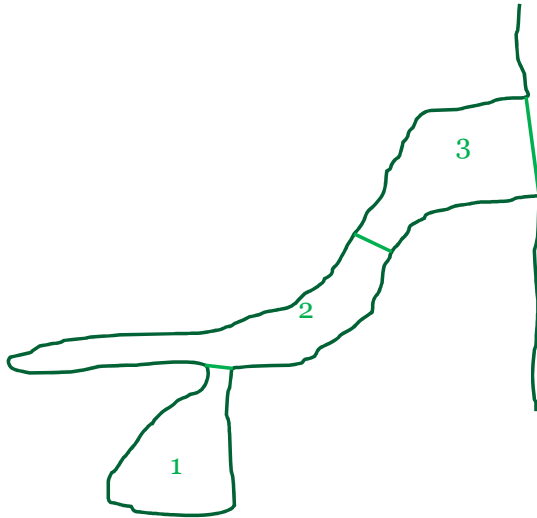

Indsatsprogram i VP3

Der beregnes en statusbelastning (inklusive belastning til opstrøms kystvande) til alle 108 kystvande

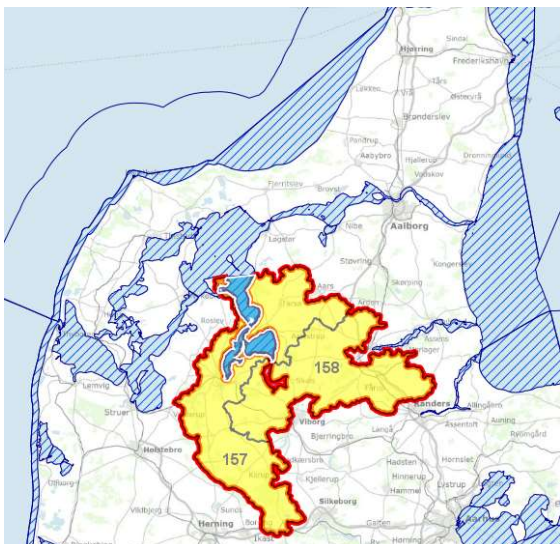
Der opgøres baselineeffekter, og der beregnes baselinebelastning som statusbelastning minus baselineeffekter for alle oplande til de 108 kystvande.

Hydrologiske sammenhænge mellem vandområder beskrevet i marine modeller. Anvendes i opgørelse af indsatsbehov

Kolonne1	Kyst 1	Kyst 2	Kyst 3
Baselinebelastning	50	80	140
Målbelastning	30	50	110
Indsatsbehov brutto	20	30	30
Indsatsbehov netto	20	10	0

Indsatsbehov

	ID	158	157
Kystvand – delopland	Navn	Hjarbæk Fjord	Bjørnholms Bugt, Riisgårde Bredning, Skive Fjord og Lovns Bredning
Areal	km2	1177,8	2621,2
Statusbelastning	Tons N/år	1716,4	3466,2
Baselinebelastning 2027	Tons N/år	1531,7	3062,6
Målbekastning	Tons N/år	637,1	1428,5
Indsatsbehov brutto	Tons N/år	894,6	1634,1
Fordelt indsatsbehov 2027, jf. bilag 1.1	Tons N/år	894,6	739,5

Virkemidler i vandområdeplanerne 21-27

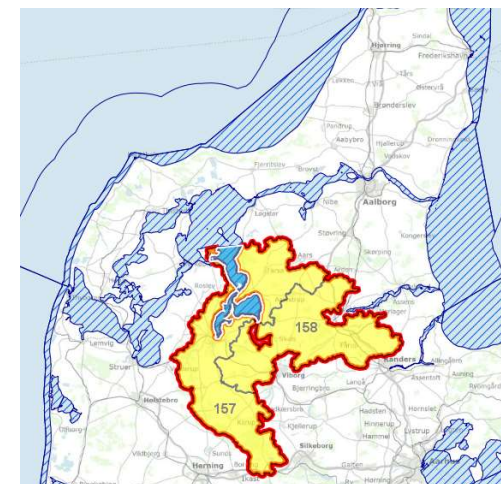
Virkemidler for kvælstof fra Landbrugsaftalen 2021

Reform af EU's landbrugspolitik (CAP)	Ha
GLM8	32.939
Bruttoarealmodel	25.000
ES miljø og klimagræs	71.700
ES biodiversitet	50.000
Kollektive virkemidler	
N vådområder	8.481
Minivådområder	1.145
Privat skovrejsning	6.686
CAP-lavbund (KV)	2.256
Øvrige	
Klima-lavbund ("yderligere lavbund" 22.000 ha)	22.000
Privat skovrejsning	10.829
Ekstensivering	38.000
Spildevandsindsatser	
Måltrettet regulering – 6.500 tons N/år	

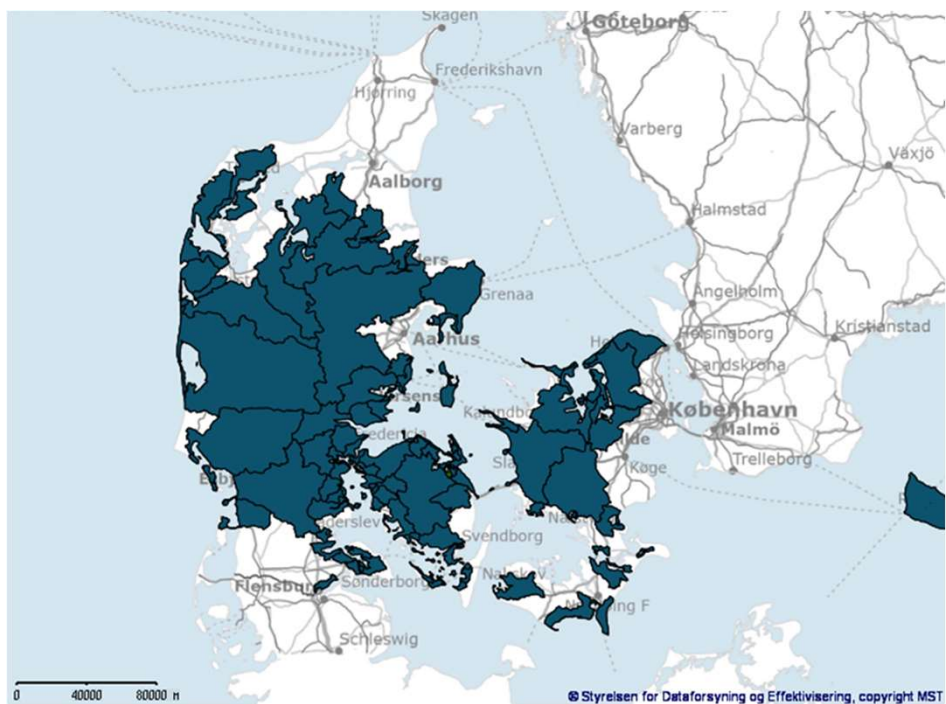
Indsatsbehov og virkemidler

Bilag 1: Kystvande - deloplande: Kvælstofindsats fordelt på virkemidler		ID	158	157
	Kystvand - delopland	Navn	Hjarbæk Fjord	Bjørnholms Bugt, Riisgårde Bredning, Skive Fjord og Lovns Bredning
	Areal	km2	1177,8	1443,5
	Statusbelastning	Tons N/år	1716,4	3466,2
	Baselinebelastning 2027	Tons N/år	1531,7	3062,6
	Målbekastning		637,1	1428,5
	Indsatsbehov brutto		894,6	1634,1
	Fordelt indsatsbehov 2027, jf. bilag 1.1	Tons N/år	894,6	739,5
CAP og øvrig generel indsats 2027	CAP, sum af effekter	Tons N/år	42,7	38,7
	Klima lavbund	Tons N/år	36,6	45,8
	Skovrejsning	Tons N/år	4,5	4,0
	Ekstensivering	Tons N/år	13,3	12,1
	Spildevandsindsats	Tons N/år		
Kollektiv indsats 2027 (teknisk budgettering)**	Vådområder	Tons N/år	25,3	43,4
	Minivådområder	Tons N/år	8,1	11,9
	Skovrejsning, kollektiv	Tons N/år	3,7	2,7
	CAP lavbund	Tons N/år	6,5	8,2
Regulering i 2027 (teknisk budgettering)**	Målrettet regulering, 3.500 tons N **	Tons N/år	179,9	163,1
	Forventet yderligere indsats efter 2025, 3000 tons N. Skal leveres ved regulering eller tilsvarende kollektiv indsats	Tons N/år		
			236,4	214,4
	Sum af indsatser 2027	Tons N/år	561,9	544,4

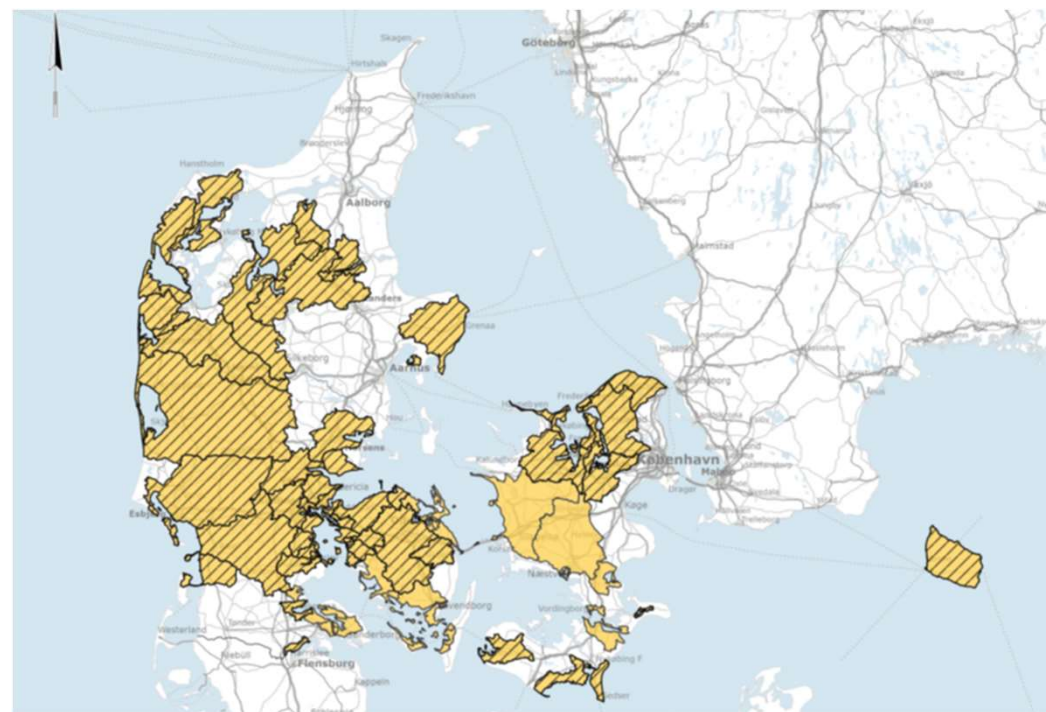

Fordeling af virkemidler på baggrund af opgjort indsatsbehov i sammenhængende vandområder

Kollektive virkemidler

Måltrettet regulering og ny regulering

Tak for opmærksomheden

